

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 51/2011-47

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť C. V., samostatne hospodáriaceho roľníka, S.; obchodnej spoločnosti A., s. r. o., Š.; obchodnej spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“, Š.; C. P., samostatne hospodáriaceho roľníka, B.; a Ľ. V., samostatne hospodáriaceho roľníka, S., zastúpených advokátkou JUDr. J. F., B., ktorou namietali porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 v spojení s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 44 Cb/51/2005-282 zo 14. septembra 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob/352/2009 z 25. februára 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť C. V., samostatne hospodáriaceho roľníka, obchodnej spoločnosti A., s. r. o., obchodnej spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“, C. P., samostatne hospodáriaceho roľníka, a Ľ. V., samostatne hospodáriaceho roľníka, o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 21. apríla 2010 doručené podanie C. V., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., B., označené ako „*Sťažnosť*“. Sťažovateľ toto podanie doplnil podaniami doručenými ústavnému súdu 21. júla 2010, 9. septembra 2010, 11. októbra 2010, 20. októbra 2010 a 4. novembra 2010 a označenými ako „*Doplnenie ústavnej sťažnosti*“.

Podaním doručeným ústavnému súdu 4. novembra 2010 označeným ako „*Pristúpenie k ústavnej sťažnosti*“ pristúpili k sťažnosti sťažovateľ a títo účastníci: obchodná spoločnosť A., s. r. o., Š.; obchodná spoločnosť R., s. r. o. „v likvidácii“, Š.; C. P., samostatne hospodáriaci roľník, B.; a Ľ. V., samostatne hospodáriaci roľník, S. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpení advokátkou JUDr. J. F., B.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 a čl. 48 v spojení s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) zo 14. septembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 25. februára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/352/2009.

Sťažovatelia v sťažnosti poukazujú na konanie vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005, v ktorom bol sťažovateľ žalobcom. «*Podaním z 06. 02. 2009 a z 16. 02. 2009 žalobca oznámil prvostupňovému súdu, že svoje pohľadávky postúpil firme R. Súčasne požiadal o zmenu svojho účastníctva na strane aktívne legitimovaného subjektu. Táto písomnosť bola podpísaná aj likvidátorom firmy R. ... Napriek tomu OS Ba III uznesením č. 44 Cb 51/2005 z 09. 03. 2009 tento procesný návrh... zamietol. Žalobca... rezignoval a neodvolal sa.*

... svoju argumentáciu doplnil obsiahlym a dôkazmi podloženým podaním z 10. 03. 2009. Prvostupňový súd toto všetko úplne ignoroval. Upustil od akéhokoľvek dokazovania

a „oprel sa“ o názor NS SR (obsiahnutý v rozsudku č. 4 Obdo 25/2007 z 06. 08. 2008). Na tejto „báze“ vyniesol OS Ba III potom svoj rozsudok dňa 14. 09. 2009 pod č. 44 Cb 51/2005. Žalobca podal 13. 10. 2009 odvolanie.

Pán C. V. považuje za vrchol krivdy obsah rozsudku KS v Bratislave č. 1 Cob 352/2009 z 25. 02. 2010. Ide o klasickú podobu arbitrárneho rozhodovania. Tento súd ... „podoprel“ svoju argumentáciu medzičasom zrušeným rozsudkom NS SR č. 4 Obdo 25/2007 z 06. 08. 2008. Pán C. V. hodnotí ako iróniu keď KS v Bratislave uvádza, že on predsa už nie je aktívne procesné legitimovaný, lebo svoju pohľadávku medzičasom postúpil firme R. a návrh na zámenu účastníkov konania na strane žalobcu (ako o to p. C. V. požiadal) súd zamietol. KS v Bratislave sa v podstate nevysporiadal s jedinou argumentáciou žalobcu. KS v Bratislave v rozsudku č. 1 Cob 352/2009 z 25. 02. 2010 zvýraznil, že: „ ...v danom prípade... na to aby žalovaný mohol zaplatiť žalobcovi kúpnu cenu za dodávky mlieka, bolo potrebné najneskôr do 15. 11. 2004 uzavrieť zmluvu o postúpení pohľadávok, čo sa však nestalo.

Tvrdíme aj, že C. V. bola odňatá možnosť konať pred KS v Bratislave, lebo neboli dané zákonné dôvody pre rozhodovanie KS v Bratislave bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1 písm.a) OSP). KS v Bratislave predsa musel vedieť, že rozsudok NS SR č. 4 Obdo 25/2007 z 06. 08. 2008 na ktorý sa v danej veci odvolával OS Ba III a o ktorý sa dokonca sám KS v Bratislave v danej veci mienil tiež oprieť, bol medzičasom pre hrubú protizákonnosť a neústavnosť zrušený. ...

Medzi napadnutým postupom OS Bratislava III a postupom KS v Bratislave (prieťahmi v konaní, neefektívnym konaním o merite veci, procesnými chybami a zámerne nedostatočným hodnotením hmotnoprávných i procesnoprávných podmienok konania) a základnými právami sťažovateľa existuje priama príčinná súvislosť.»

Na základe týchto skutočností sťažovateľa žiadajú, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví že

„1. Základné právo [sťažovateľov] priznané čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46, čl. 48 v spojení s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru ... bolo porušené rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III č. 44 Cb 51/2005

zo dňa 14. 09. 2009 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 02. 2010, v konaní vedenom pod sp. zn.: č. 1 Cob 352/2009.

2. ... zrušuje rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 02. 2010 sp. zn.: 1 Cob 352/2009 a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III č. 44 Cb 51/2005 zo dňa 14. 09. 2009 a vec vracia Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava III sú spoločne a nerozdielne povinní uhradiť [sťažovateľom] trovy konania... do troch dní od doručenia tohto nálezu na účet ... JUDr. J. F...“.

Sťažnosť vo vzťahu k sťažovateľom nebola nijakým spôsobom špecifikovaná, rovnako ako aj návrh na rozhodnutie, a preto bol ústavný súd toho názoru, že sa v plnom rozsahu stotožnili s obsahom sťažnosti a návrhom na rozhodnutie ústavného súdu v rozsahu a obsahu vzťahujúcom sa na sťažovateľa.

Ústavný súd si výzvou z 27. januára 2011 adresovanou okresnému súdu zaobstaral rozsudok okresného súdu zo 14. septembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005 a rozsudok krajského súdu z 25. februára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/352/2009, ktorými podľa sťažovateľov mali byť porušené ich označené práva.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 127 ústavy, porušenia základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu zo 14. septembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005 a rozsudkom krajského súdu z 25. februára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/352/2009.

1. Ústavný súd v prvom rade skúmal, či sťažnosť podali oprávnené osoby, t. j. aktívnu legitimáciu sťažovateľov na podanie sťažnosti.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06).

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že sťažovateľ musí teda namietať porušenie svojich základných práv, a v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (II. ÚS 3/05).

O návrhu podanom zjavne neoprávnenou osobou možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov. Za návrh podaný niekým zjavne neoprávneným preto možno považovať návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 26/06).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu priložených listín zistil, že v označených konaniach bol účastníkom týchto konaní len sťažovateľ a ostatní sťažovatelia nie sú a ani neboli účastníkmi konaní, ktoré predchádzali vydaniu rozsudku okresného súdu č. k. 44 Cb/51/2005-282 zo 14. septembra 2009 a rozsudku krajského súdu č. k. 1 Cob/352/2009-330 z 25. februára 2010, v ktorých malo dôjsť k porušeniu nimi označených práv.

Znamená to, že v okolnostiach danej veci sťažovatelia nie sú oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 113/02, III. ÚS 162/09) s výnimkou sťažovateľa, ktorý bol účastníkom konaní, ktoré predchádzali vydaniu napadnutých rozhodnutí.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenými osobami. Oprávnenou osobou na podanie sťažnosti bol iba sťažovateľ.

2. Ústavný súd preto skúmal, či sťažnosť sťažovateľa spĺňa ďalšie podmienky ustanovené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, resp. či nie je dôvod na jej odmietnutie z niektorého z dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

a) K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a jeho rozsudkom zo 14. septembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005 a jeho rozsudkom zo 14. septembra 2009, ktorým návrh zamietol, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy (premietnutý aj do § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý postup a rozsudok okresného súdu, pretože ich preskúmal na základe odvolania sťažovateľa krajský súd, ktorý rozsudkom z 25. februára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/352/2009 napadnutý rozsudok prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správny.

Preto v súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je z ústavného hľadiska pre ústavný súd podstatné a určujúce len preskúmanie postupu a rozsudku krajského súdu (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu a jeho rozsudku odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

b) K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho rozsudkom z 25. februára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/352/2009

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

V sťažnosti je petit zreteľne oddelený od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal (petit). Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušiteľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má každý právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života

účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len „vít'azstvo“ v občianskoprávnom spore (m. m. II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch do týchto práv alebo slobôd rozhoduje len v prípade, že je

vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neutržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru (ako aj čl. 46 ods. 1 ústavy), ústavný súd sa už odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie. To však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu, ktorý sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom okresného súdu vyjadreným v jeho rozhodnutí.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia namietaného rozsudku uviedol:

„Aj keď odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. za situácie, že sa stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na

zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody, chce zdôrazniť, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si svoje právo uplatnil titulom zaplatenia kúpnej ceny za dodávky surového kravského mlieka realizovaných na základe kúpnej zmluvy zo dňa 23. 03. 2004 uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou S., a. s. Po tom, čo táto spoločnosť sa dostala do finančných problémov a nebola schopná uhrádzať svoje splatné záväzky, došlo k prijatiu dodatku č. 4 k tejto kúpnej zmluve. Tieto skutočnosti neboli medzi účastníkmi sporné. Sporným zostal výklad predmetného dodatku, najmä jeho článku I bod 1 až 3. Odvolací súd je zhodný s názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade podľa dojednania v tomto dodatku, na to, aby žalovaný mohol zaplatiť žalobcovi kúpnu cenu za dodávky mlieka, bolo potrebné najneskôr do 15. 11. 2004 uzavrieť zmluvu o postúpení pohľadávok, čo sa však nestalo. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný v predmetnom spore nie je vecne pasívne legitimovaný.

Zo spisu je tiež zrejmé, že žalobca dňa 05. 02. 2009 uzavrel ako postupca zmluvu o postúpení svojej pohľadávky uplatňovanej v tomto konaní so spoločnosťou R., s. r. o. v likvidácii, so sídlom Š., ako postupníkom. Na základe tejto právnej skutočnosti požiadal žalobca podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 06. 02. 2009, aby súd v konaní pokračoval už s touto spoločnosťou. I napriek opakovanej výzve súdu, žalobca zmluvu o postúpení pohľadávok súdu nepredložil a tak konajúci súd uznesením zo dňa 09. 03. 2009 č. k. 44 Cb 51/2005-246 návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu nepripustil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 04. 2009. Podľa ust. § 524 a nasl. Obč. zák. zmluvou o postúpení pohľadávok môže veriteľ svoju pohľadávku i bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému a s takto postúpenou pohľadávkou prechádza i jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné konštatovať, že žalobca uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok stratil vecnú aktívnu legitimáciu vo veci a to je tiež jeden z dôvodov prečo bolo potrebné jeho žalobu zamietnuť.

Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu veci odvolací súd uzavrel, že napadnutý rozsudok je vecne správny a preto ho podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. “

Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku zo 14. septembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005 uviedol:

„Dňa 09. 09. 2004 bol uzavretý Dodatok č. 4 ku Kúpnej zmluve o dodávke surového kravského mlieka medzi navrhovateľom... a spol. S., a. s. ako kupujúcim a odporcom ako kupujúcim 2 na strane druhej.

Odporca na základe čl. I bodu 1 uvedeného dodatku garantovali prebratie a splatenie pohľadávok voči dlžníkovi S., a. s. po lehote splatnosti a dohodli sa, že dlžnú čiastku navrhovateľovi vyplatia najneskôr do 15. 11. 2004.

Podľa čl. I bodu 2 dodatku sa splatenie pohľadávky malo riešiť na základe osobitnej Zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi navrhovateľom ako predávajúcim a odporcom (L., a. s.) resp. spol. U., a. s. ako kupujúcim pohľadávky.

V dodatku sa všetky zmluvné strany vzájomne dohodli tiež na tom, že ku dňu vyplatenia pohľadávky odporcom, prejde zmluvný vzťah a všetky práva a povinnosti z Kúpnej zmluvy o dodávke mlieka na odporcu a týmto malo dôjsť k zmene osoby kupujúceho tak, že jediným kupujúcim z Kúpnej zmluvy o dodávke surového kravského mlieka bude odporca a spol. S., a. s. prestane byť zmluvnou stranou.

Na tunajšom súde sa vedú konania medzi viacerými dodávateľmi mlieka na strane navrhovateľov a odporcom, pričom právnym základom je posúdenie dodatku č. 4 ku kúpnej zmluvám. ...

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba nie je podaná dôvodne. Základnou otázkou spornou medzi účastníkmi bolo posúdenie dodatku č. 4 ku kúpnej zmluve zo dňa 09. 09. 2004, pričom tu sa súd pri svojom rozhodovaní v plnom rozsahu oprel o právny názor Najvyššieho súdu vyjadrený v jeho rozhodnutí - rozsudku č. k. 4 Obdo 25/2007 zo dňa 06. 08. 2008. Úmyslom zmluvných strán v dodatku nebolo prevziať dlh od S., a. s., ale postúpiť pohľadávku navrhovateľa, ktorú mal voči spol. S., a. s. na odporcu a to osobitnou zmluvou o postúpení pohľadávky, ku ktorej uzavretiu však nedošlo. Súd mal za preukázané, že viacero dodávateľov mlieka takúto zmluvu uzavrelo s odporcom a to v lehote do 15. 11. 2004 a stali sa tak novými dodávateľmi mlieka pre odporcu. Návrh zmluvy o postúpení pohľadávky navrhovateľ zaslal odporcovi aj v tomto prípade, ale až po lehote 15. 11. 2004, preto odporca k takejto dohode nepristúpil. Vôľa zmluvných strán nesmerovala k tomu, aby odporca prevzal dlhy za S., a. s., ale naopak, aby odkúpil pohľadávku od navrhovateľa a to na základe osobitnej zmluvy. Až po uzavretí zmluvy o postúpení pohľadávky a vyplatení pohľadávky mal ako nový kupujúci nastúpiť odporca.

Súd mal teda jednoznačne za to, že odporca nie je v spore pasívne legitimovaný, keďže nedošlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi navrhovateľom a odporcom v lehote do 15. 11. 2004, tak ako to bolo dohodnuté v dodatku č. 4 a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Tomuto záveru zodpovedá aj skutočnosť, že navrhovateľ si uplatnil pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania aj v rámci konkurzného konania sp. zn. 3K 223/04 voči pôvodne žalovanému odporcovi v 1. rade – S. a. s., pričom táto pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty uznaná (č.l. 245 spisu).“

Ústavný súd po posúdení argumentácie krajského súdu v spojení s argumentáciou okresného súdu, na ktorú sa krajský súd v súlade s § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odvoláva, dospel k záveru, že citované právne názory krajského súdu ako odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že *„sa pri svojom rozhodovaní v plnom rozsahu oprel o právny názor Najvyššieho súdu ... v ... rozsudku č. k. 4 Obdo 25/2007 zo dňa 06. 08. 2008“ s tým, že ďalej v odôvodnení podáva konkrétny výklad dodatku č. 4 ku kúpnej zmluve, ktorý je obsahovo totožný s výkladom, ktorý podal najvyšší súd v rozsudku zo 6. augusta 2008. Krajský súd „sa plne stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal a aj s jeho právnymi závermi“*, na základe čoho rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil. Podľa názoru ústavného súdu právne závery okresného súdu týkajúce sa dodatku č. 4 ku kúpnej zmluve nemožno hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné, arbitrárne, a tak neudržateľné len z dôvodu, že vychádzajú z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v skutkovo podobnej veci, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí, ktoré bolo medzičasom zrušené ústavným súdom z iného dôvodu, ako z dôvodu, ktorý by sa týkal právnych záverov týkajúcich sa relevantného dodatku č. 4 ku kúpnej zmluve.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že právne názory krajského súdu zodpovedajú zmyslu a účelu predmetnej právnej úpravy, a preto ich ústavný súd hodnotí z ústavného hľadiska ako akceptovateľné a udržateľné, a teda konformné s obsahom

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom namietaného rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona a výklad dodatku č. 4 ku kúpnej zmluve o dodávke surového kravského mlieka predovšetkým jeho čl. I ods. 1, čl. I ods. 2, ako aj na obsah relevantných dôkazov je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúvaní rozhodnutia okresného súdu za legitímny s ústavne korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých ustanovení označených zákonov, a teda vylučujúci porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s namietaným rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil takú príčinnú súvislosť medzi namietaným rozhodnutím a postupom krajského súdu a sťažovateľom namietaným porušením jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny, ktorá by signalizovala, že k ich porušeniu reálne mohlo dôjsť, a preto ju v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že všeobecné súdy sa v odôvodnení svojich rozhodnutí odvolávajú na právny názor najvyššieho súdu v rozsudku sp. zn. 4 Obdo/25/2007 zo 6. augusta 2008, ktorý bol zrušený nálezom ústavného súdu č. k. IV. ÚS 303/09-49 z 10. decembra 2009, ústavný súd konštatuje:

Nálezom č. k. IV. ÚS 303/09-49 z 10. decembra 2009 ústavný súd okrem iného rozhodol tak, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obdo/25/2007 zo 6. augusta 2008 zrušuje a vec vracia najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd zrušil predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu na základe záveru, že najvyšší súd sa vysporiadal s otázkou včasnosti podania odvolania žalovanou ústavne nekonformným spôsobom, čoho dôsledkom bolo, že bez ústavne akceptovateľných dôvodov neprihliadol na ustanovenie § 28 ods. 3 OSP, podľa ktorého odvolanie alebo výpoveď plnomocenstva sú voči súdu účinné, len čo ich účastník alebo zástupca oznámili. ... Za daných okolností považoval ústavný súd výklad uplatnený v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu vo vzťahu k otázke právnych účinkov doručenia rozsudku súdu prvého stupňa a nadväzujúceho hodnotenia včasnosti podania odvolania za ústavne neakceptovateľný a neudržateľný. Ústavný súd však v náleze z 10. decembra 2009 neskúmal výklad dodatku č. 4 ku kúpnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi predmetného konania, ktorý urobil najvyšší súd vo svojom rozsudku zo 6. augusta 2008, a nehodnotil ho z toho pohľadu, či je ústavne akceptovateľný, či nie je svojvoľný, teda arbitrárny a pod.

c) K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb/51/2005 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/352/2009

V súvislosti s touto časťou sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 21. apríla 2010, pričom sťažnosťou napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu sa stal právoplatným 29. marca 2010. Sťažovateľ teda podal sťažnosť v čase, keď porušenie označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na všeobecných súdoch, ktoré

sťažovateľ označil za účastníkov konania, už nemohlo trvať a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu zaručenému v čl. 48 ods. 2 ústavy a právu zaručenému v čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03, II. ÚS 446/2010).

Vzhľadom na to, že sa sťažovateľ v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označených konaniach pred okresným súdom a krajským súdom namietané porušovanie uvedených práv už nemohlo trvať, a teda bola odstránená ich právna neistota, ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ namietal aj porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy namietaným rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu, pričom v petite zahrnul túto námietku pod slovné spojenie „*základné právo*“. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že uvedené články ústavy nezakotvujú žiadne základné právo alebo slobodu, a v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 32/08), podľa ktorej tento typ relevantnej právnej normy nemožno podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy namietat samostatne. Ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody ustanoveného v druhej hlave ústavy, prípadne základného práva zaručeného listinou alebo práva upraveného kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd; porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy síce možno namietat, ale vždy len v spojení s namietaným porušením základného práva alebo slobody.

Z uvedeného vyplýva, že či už by sa námietka porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy posudzovala samostatne, alebo v spojení s označenými základnými právami a právom podľa dohovoru a listiny, ktorých porušenie ústavný súd v predmetnej veci nezistil, rozsudkom okresného súdu alebo krajského súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu označených článkov ústavy, a to pre nedostatok akejkoľvek príčinnej súvislosti medzi

postupom a rozhodnutím okresného súdu a krajského súdu a týmito ústavnými normami, preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2011